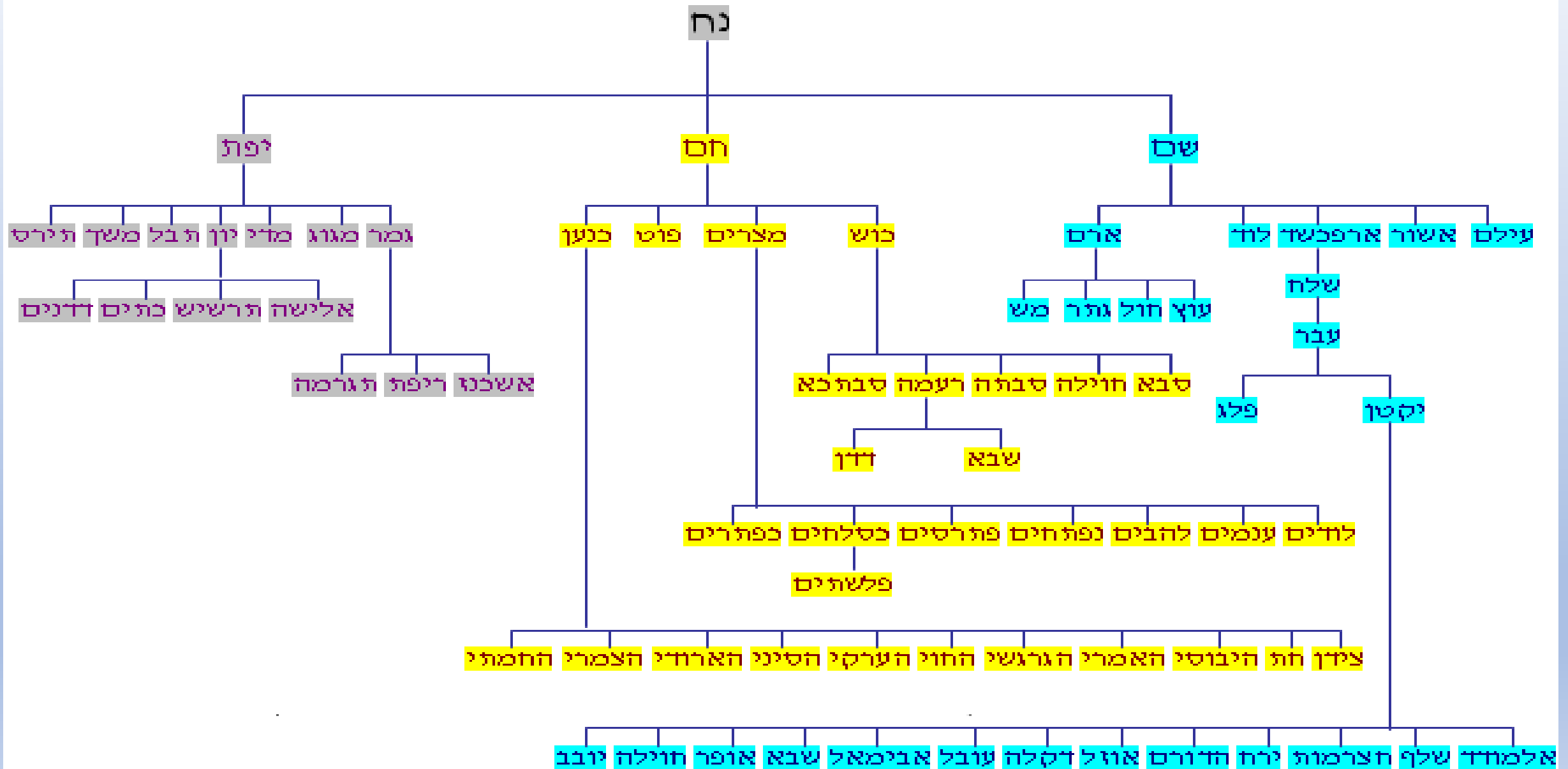

70 העמים צאצאי נח (פרק י')

מרחב
תנ"ך

ישיבת
אמי"ת
אלירד
פ"ת

חומש
בראשית

פרקי חומש בראשית

פרקי
יוסף ואחיו
(לז-נ)

פרקי
יעקב
(כז-לו)

פרקי
יצחק
(כא-כו)

פרקי
אברהם
(יב-כה)

פרקי
הבריאה
ותחילת
האנושות
(א-יא)

תקציר פרק י

הפתיחה של הפרק מעידה על תוכנו – הפרק עומד לעסוק ברשימה של תולדות נח: "וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת בְּנֵי-נֹחַ שֵׁם חָם וַיֻּפֶּת וַיְהוּדָה לָהֶם בָּנִים אַחֵר הַמְּבֹרָךְ"

הפרק עצמו מחולק לשלושה חלקים, בכל חלק מובאים שמות הצאצאים של בני נח. החלק הראשון: בני יפת השני: בני חם והאחרון: בני שם

נשים לב שחלק מהשמות אינם מופיעים כשמות פרטיים אלא כשמות עמים (למשל: "כתים ודדנים" "ואת היבوسی ואת האמורי ואת הגרגשי" ובנוסף לכך, הפסוקים חוזרים כמה וכמה פעמים על כך ש"מאלה נפרדו איי הגויים בארצותם איש ללשונו" ומכאן אנו מבינים שרשימה זו היא רשימת העמים ולא רשימת תולדות רגילה.

סכום מספר העמים שמוזכרים בפרקנו מגיע למספר 70, ואין זה מקרי. כידוע למספר שבעים יש משמעויות רבות במקרא וגם ברחבי המזרח הקדום.

נשים לב שהפרק חורג מסגנונו בכמה מקרים, בהם הוא מוסיף פרטי מידע מעבר לשם האיש או העם:

א. הכתוב מספר בהרחבה על נמרוד שהיה גיבור ציד ובנה את ממלכתו באיזור בבל ואכד

ב. מסופר על אשור ועל בניית העיר נינוה

ג. מתוארים גבולות ארץ כנען באופן כללי, ומוזכרות הערים סדום ועמורה

ד. נזכר סיפור הפלגה דרך הסבר שמו של פלג

ה. מוזכר מקום מושבם של בני שם

כל הסיפורים המורחבים מרמזים על סיפורים חשובים שיופיעו בהמשך התנך. בנוסף לכך, נשים לב שרשימת בני חם כוללת בתוכה את העמים שעמדו בעימות עם ישראל: מצרים שעבדו את ישראל שנים רבות; עמי כנען הם העמים שישראל התעמתו עימם בתהליך הכניסה לארץ; פלשתים הציקו לישראל ואף משלו בהם שנים רבות, עד סוף ימי דוד; אשור הגלתה את עשרת השבטים; בבל החריבה את בית המקדש הראשון והגלתה את יהודה.

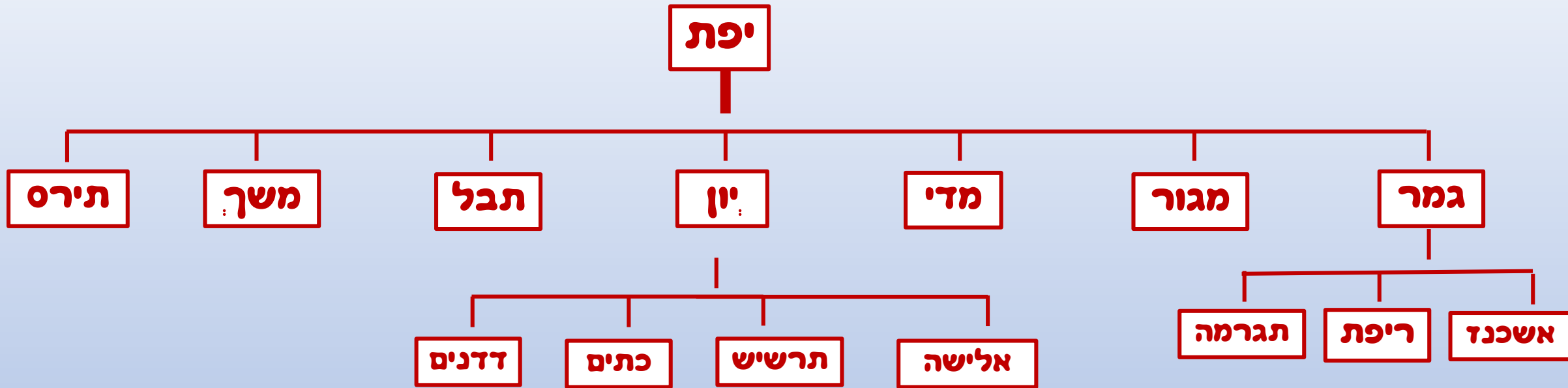
פתיחה (א)

ואלה תולדות בני נח:
שם חם ויפת

ויולדו להם בנים
אחר המבול

בני יפת

ב בני יפת: גמר ומגור ומדי ויון ותבל ומשך ותירס.

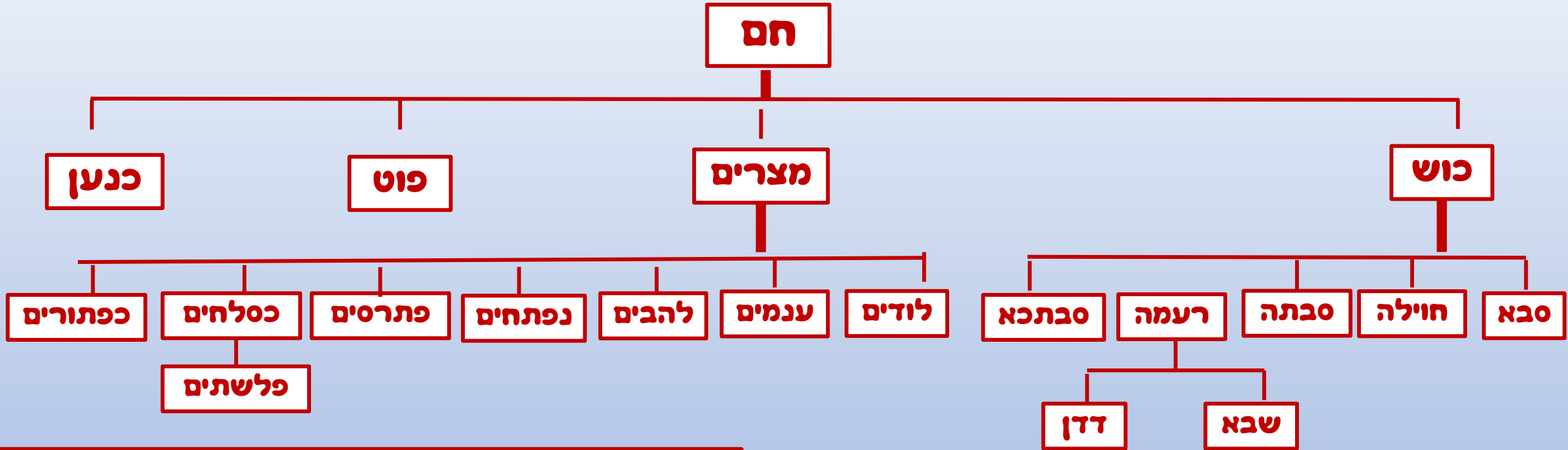
ג ובני גמר: אשכנז וריפת ותגרמה.

ד ובני יון: אלישה ותרשיש כתים ודדנים.

ה מאלה (מצאצאי יפת) נפרדו איי הגוים (הסתעפו הגויים יושבי האיים)

בארצותם (כל אחד בארצו) איש ללשנו (כל קבוצה מדברת בשפתה היא) למשפחותם (לפי משפחות) בגויהם (לגוייהם)

בני חם

נמרוד וגבורתו - אחד מצאצאי כוש או מצאצאי צאצאיו

ח וכוש ילד את נמרד, הוא החל להיות גבר בארץ:

ט הוא היה גבר- ציד לפני ה', על כן יאמר פנמרד גבור ציד לפני ה'

י ותהי ראשית ממלכתו: בבל וארץ ואפד וכלנה

(ארבעת ערים אלו הן): בארץ-שנער:

יא מן הארץ תהוא (מארץ שנער) יצא (נמרוד כדי להילחם ב) אשור,

ויבן את נינוה ואת רחבת עיר, ואת פלח:

יב ואת רסן (הנמצאת): בין נינוה ובין פלח, הוא העיר הגדולה:

ו ובני חם: כוש ומצרים ופוט וכנען:

ז ובני כוש: סבא וחוילה וסבתה ורעמה

ו סבתכא ובני רעמה שבא ודדן:

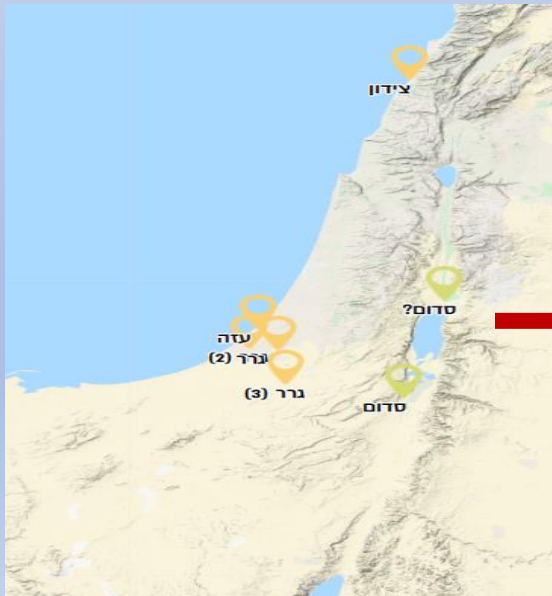
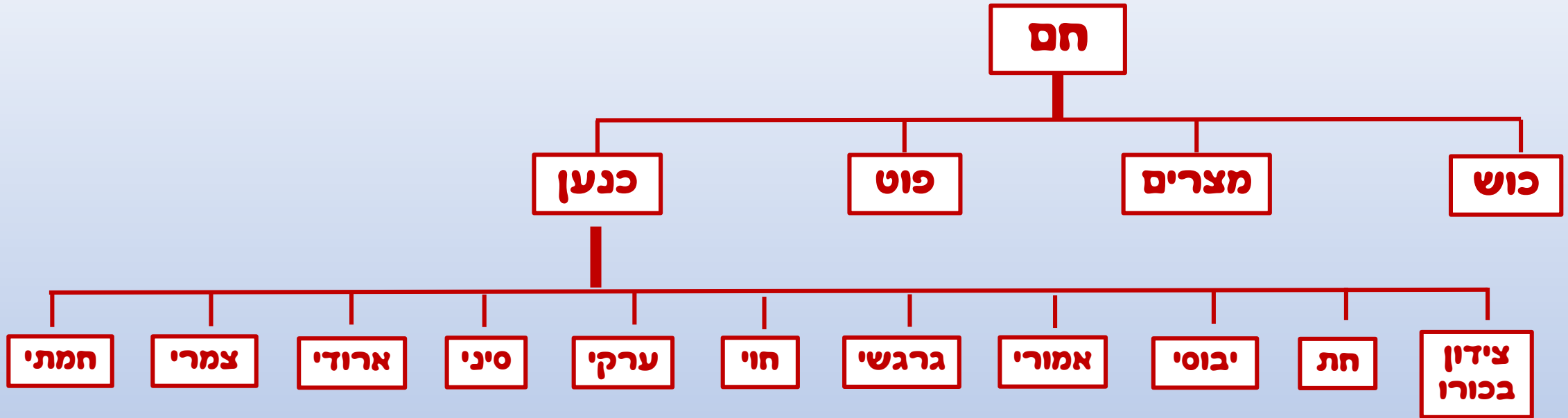
יג ומצרים ילד את:

לודים ואת ענמים ואת להבים ואת נפתחים:

יד ואת פתרסים ואת כסלחים אשר יצאו משם פלשתים

ו את כפתורים:

המשך בני חם

טז וּכְנַעַן יָלַד אֶת צִידוֹן בְּכוֹרוֹ וְאֶת חֵת: טז וְאֶת הַיְבוּסִי וְאֶת הָאֲמֹרִי וְאֶת הַגְּרִגָּשִׁי:
יז וְאֶת הַחֹיִי וְאֶת הָעֲרֻקִי וְאֶת הַסִּינִי: יז וְאֶת הָאֲרוּדִי וְאֶת הַצְּמָרִי וְאֶת הַחֲמָתִי

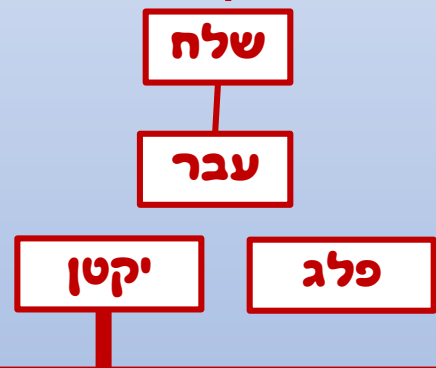
וְאַחַר נָפְעוּ מִשְׁפָּחוֹת הַכְּנַעֲנִי:
יט וַיְהִי גְבוּל הַכְּנַעֲנִי: מֵעִדוֹן בְּאֶמְכָּה גְרָרָה עַד עֵזָה, בְּאֶמְכָּה סְדֹמָה וְעַמְרָה וְאֲדָמָה וְעֵבִים, עַד לְשַׁע:

כ אֵלֶּה בְּנֵי חָם לְמִשְׁפָּחוֹתָם לְלִשְׁנוֹתָם בְּאֶרְצוֹתָם בְּגוֹיֵיהֶם:

בני שם

כא ולשם ילד גם הוא,
 (ובדרך אגב שם היה): **אבי כל בני עבר** (כמו אברהם העברי)
אחי יפת הגדול: (ובדרך אגב הוא היה אחיו הקטן יותר של יפת)
כב בני שם: **עילם ואשור וארכפישד ולוד וארם**:
כג ובני ארם: **עוץ וחול וגתר ומש**:

שם

כד וארכפישד ילד את שלח ושלח ילד את עבר:
כה ולעבר ילד שני בנים שם האחד פלג
 פי בימיו נפלגה הארץ (אולי סיפור עיר ומגדל בבבל, פרק יא)
 ושם אחיו יקטן:
כו ויקטן ילד את אלמודד ואת שלף ואת חצרמות
 ואת ירח: **כז** ואת הדורם ואת אוזל ואת דקלה:
כח ואת עובל ואת אבימאל ואת שבא:
כט ואת אופר ואת חוילה ואת יובב כל אלה בני יקטן:

- יובב
- חוילה
- אופיר
- שבא
- אבימאל
- עובל
- דקלה
- אוזל
- הדורם
- ירח
- חצרמות
- שלף
- אלמודד

ל ויהי מושבם (של בני שם) ממשא באכה ספרה הר הקדם
 (כלומר באזורי מוצא החידקל, אזור אררט)
לא אלה בני שם למשפחתם ללשנתם בארצתם לגויהם:

